

शहिदु लखन गाउँपालिकाको सार्वजनिक सुनुवाई
कार्यक्रम-२०८१

प्रतिवेदन

**सहजीकरण
सहमत मिडिया प्रालि**

शहिदु लखन गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
घैरुड, गोरखा
२०८१ असार २७ गते

विषय सूची

१. विषय प्रवेश
२. सार्वजनिक सुनुवाइको उद्देश्य
३. सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमको तयारी
४. सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम
५. सार्वजनिक सुनुवाइका सहभागीहरु.....
६. सहभागीहरुको लिखित तथा मौखिक प्रश्नको जवाफ
७. निष्कर्ष
८. अनुसूचिहरु
- अनुसूची १ : सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमको सूचना.....
- अनुसूची २ : सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता.....
- अनुसूची ३ : नागरिक प्रतिवेदन र बहिर्गमन अभिमत.....
- अनुसूची ४ : सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमको कार्यक्रम तालिका.....
- अनुसूची ५ : पालिकाको सेवा प्रवाह र विकास निर्माण.....
- अनुसूची ६ : सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमका केही तस्वीरहरु.....
- अनुसूची ७ : कार्यक्रममा उठेका प्रश्न, जिज्ञासा तथा जवाफ.....
- अनुसूची ८ : कार्यक्रमको सञ्चार माध्यममा प्रकाशित समाचारहरु.....
- अनुसूची ९ : कार्यक्रमको उपस्थिति.....

१. पृष्ठभूमी

सरकार जनताका सबै अपेक्षाहरू पूरा गर्ने महत्वपूर्ण अंग हो । सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अवधारणाले जनताका सबै आवश्यकतालाई प्रभावकारी सेवा प्रवाहका संयन्त्रद्वारा पूरा गरिनु पर्दछ । सेवा प्रवाहको संरचनाले सेवा र उपभोक्ता बीचको दुरी कम गराउनु पर्दछ अर्थात सेवामा जनता वा उपभोक्ताको सहज पहुँच हुनु पर्दछ । सेवा प्राप्तिका प्रक्रिया र नियमहरू पारदर्शी हुनु पर्दछ । सेवा प्रवाहको निर्धारित संरचनाले सेवा प्रवाहमा जनतावाट प्राप्त सन्तुष्टि वा सेवा प्रवाहमा भित्रिएका उदीयमान अवधारणाहरूको सन्दर्भमा सेवा प्रवाह सुधार योजना कार्यान्वयन हुनु आवश्यक छ । सेवा प्रवाहको संयन्त्र जहिले पनि सेवाग्राही मैत्री हुनु आवश्यक हुन्छ ।

नयाँ संविधान २०७२ सालमा जारी भएपछि राज्य पुनः संरचना मार्फत तीन तहको सरकार सञ्चालनमा छन् । तर जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार स्थानीय सरकार हो । स्थानीय सरकारका प्रतिफल जनताले प्रत्यक्ष अनुभूत गरेका हुन्छन् । धेरै संवैधानिक अधिकार र जिम्मेवारी पाएका यी सरकारहरूले सक्रिय, इमानदार, पारदर्शी, सक्षम र जवाफदेही भई कार्यसम्पादन गर्नु आवश्यक छ । स्थानीय सरकारले सहभागितामूलक लोकतन्त्र अवलम्बन गरी नियन्त्रण र सन्तुलनका आधारमा लोकतन्त्र सुदृढ गर्नेतर्फ ध्यान दिनु जरुरी छ । कानूनद्वारा शासन होइन, कानूनको शासन गर्नु सबैभन्दा महत्वपूर्ण हो । पारदर्शिता र जवाफदेहीता सुशासनका सर्वाधिक महत्वपूर्ण पाटा हुन् ।

प्राप्त स्रोतलाई विधिसम्मत, पारदर्शी, प्रतिफलदायी र दिगो विकास व्यवस्थापनमा खर्च गर्न सक्नुपर्छ । स्थानीय तहमा नियन्त्रण र जवाफदेही कमजोर भएमा सुशासनको जग नै खलबलिनन्छ । तसर्थ स्थानीय सरकारहरूले सुशासनका अवयवहरूलाई संस्थागत गरी परिपालना गर्दै समयसापेक्ष शासकीय पद्धति सुधार गर्दै जानुपर्छ । राज्यको संरचना, राज्यशक्तिको बाँडफाँट अब जनतामा विकेन्द्रित भएको छ । कानूनको शासन, चुस्त दुरुस्त प्रशासन, आर्थिक अनुशासन, उत्तरदायी र जिम्मेवारपूर्ण कर्मचारी, कर्तव्योन्मुख उपभोक्ता देश विकासको मुख्य आधार मान्न सकिन्छ । तथापी सरकारहरू जनताप्रति उत्तरदायी हुन नसकेका गुनासा अभै घटेको छैन । प्राथमिकताले नभई पहुँचले अवसर पाउने अवस्था कायम छ ।

यसर्थ, सरकारले गरेका विकास निर्माण र सेवा प्रवाहका विषयमा नागरिकको सन्तुष्टी मापन गर्नु र जनअपेक्षा अनुसार आफुलाई परिमार्जित गर्नु सरकारहरूको दायित्व हो । पारदर्शिता, जवाफदेहीता, जनसहभागिता र विधिको शासन स्थापनाको लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गर्ने प्रचलन रहेको छ । जनताको आवाज र जनगुनासोहरूको प्रत्यक्ष सम्बोधन गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम गरिन्छ । जनता प्रतिको जवाफदेहीता, उत्तरदायित्व र विकास सँग सम्बन्धित रहनेगरी कार्यक्रमको परिकल्पना गरिएको हो । यसबाट आफूना कामबारे जनताले जाँच्छन् । संविधान जारी भएपछि जनप्रतिनिधिहरूको दोस्रो कार्यकाल तेस्रो वर्षमा चलिरहेको छ । तीनवटै सरकारले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेर काम गरिरहेका छन् ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ (५) ले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सार्वजनिक सेवा प्रवाह पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई लगायत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७७ ले पनि सार्वजनिक सुनुवाई चौमासिक रूपमा गर्न निर्देशित गरेको छ । यस्तै, गण्डकी सरकारको सुशासन ऐन २०७६ र सामाजिक उत्तरदायित्व प्रबर्द्धन निर्देशिका २०७७ अनुसार सार्वजनिक सुनुवाईलाई अनिवार्य गरिएको छ । अहिले आएर अधिकांश स्थानीय सरकारले सार्वजनिक सुनुवाईलाई प्रभावकारी रूपमै सञ्चालन गर्न थालेका छन् । फलस्वरूप: गोरखाको शहिद लखन गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को अन्तिम चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई २०८१ असार २७ गते वडा नम्बर ४ को सिंजाली माविमा सम्पन्न भएको छ ।

२. सार्वजनिक सुनुवाइका उद्देश्य

- गाउँपालिका/नगरपालिकाको सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व कायम गरिने ।
- सञ्चालित कार्यक्रम तथा योजनाबारे समिक्षा गरी मुल्यांकन, सुभावा र पृष्ठपोषण प्रदान गरिने ।
- सरकार र नागरिकहरूका बीचमा दोहोरो सम्वाद स्थापित गरिने ।
- जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सम्पूर्ण पदाधिकारीको जवाफदेहिता र पारदर्शीता प्रबर्द्धन गरिने ।
- विकास निर्माण प्रक्रियामा रचनात्मक प्रतिनिधित्व गराई सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाइने ।
- पालिकाका कामबारे सार्वजनिक थलोमा सेवाग्राही नागरिकले उठाएका प्रश्नहरूमा स्पष्टता ल्याइने ।
- समग्र शाखागत मुल्यांकन तथा समिक्षा गरिने ।
- नागरिकबाट प्राप्त सुभावलाई ग्रहण गरिने तथा जिम्मेवार सरकार सञ्चालन गरिने ।

३. सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमको तयारी

क) सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम सञ्चालन, सहजीकरण र व्यवस्थापनको लागि सहमत मिडिया प्रालिलाई जिम्मेवारी दिइयो ।

ख) सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमलाई ब्यबस्थित रूपमा सम्पन्न गर्न पालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक तयारी थालियो ।

को लागि शहिद लखन गाउँपालिका अध्यक्ष रमेश बाबु थापा मगर, उपाध्यक्ष इन्दिरा तिवारी र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बाबुराम मगर सहित कार्यक्रम समूहको बैठक बस्यो र आवश्यक तयारी थाल्यो ।

ग) सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा आम नागरिकहरूलाई पनि प्रत्यक्ष संलग्न गराउने उद्देश्यका साथ पालिकाका विभिन्न ठाउँ र भेगमा रहेका नागरिक र उपभोक्ता तथा सरोकारवालाहरूलाई पत्राचार गरियो । साथै वडा र पालिकाको सुचना पाटीमा पनि टाँसिएको थियो । रेडियो मार्फत पनि सूचना प्रवाह गरिएको थियो । (प्रवाह भएको सूचना अनुसूची १ मा रहेको छ ।)

घ) सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र सभ्य ढंगबाट सम्पन्न गर्नको लागि आचार संहिताको निर्माण गरियो । यो आचार संहितालाई सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमका सहभागीलाई सुनाएर उनीहरूबाट अनुमोदन गराई कार्यक्रम अवधिभरका लागि लागू गरिएको थियो । (आचार संहिता अनुसूची २ मा रहेको छ ।)

४. सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम

पूर्व निर्धारित तालिका अनुसार २०८१ असार २७ गते विहान ११ बजे कार्यक्रम हुने भनिएपनि सहभागीहरू समयमा उपस्थित नभएका कारण मध्याह्न सवा १२ बजेदेखि कार्यक्रम सुरु गरियो । कार्यक्रम करिब ३ घण्टा सञ्चालन भएको थियो । कार्यक्रमलाई औपचारिक रूपमा नै सुरु गरिएको थियो । सहमत मिडिया प्रालिका प्रकाश ढकालले कार्यक्रममा सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्नुभएको थियो । गाउँपालिकाका अध्यक्ष रमेश बाबु थापा मगर ज्यूको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा उपाध्यक्ष इन्दिरा तिवारीले स्वागत गर्नुभएको थियो भने कार्यालयको सेवा प्रवाहका बारेमा गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बाबुराम मगर ज्यूले जानकारी गराउनुभएको थियो । (तेस्रो चौमासिक एवं वार्षिक प्रतिवेदन अनुसूची ५ मा रहेको छ) कार्यक्रमका सहभागीहरूलाई आसन ग्रहण गराईसकेपछि सहजकर्ता प्रकाश ढकालले कार्यक्रममा थप सहजीकरण गर्नुभयो ।

त्यसपछि सार्वजनिक सुनुवाइ आचारसंहिता सहभागीहरूबाट अनुमोदन गराइयो । कार्यक्रममा पालिकाका विभिन्न वडामा पुगेर भरिएको नागरिक प्रतिवेदन र कार्यालयबाट सेवा लिएर फर्कंदै गरेका सेवाग्राहीसँग भरिएको बहिर्गमन अभिमतको प्रतिवेदन सहमत मिडियाका लोकेन्द्र मानन्धरले सार्वजनिक गर्नुभयो । (बहिर्गमन अभिमत र नागरिक प्रतिवेदन अनुसूची ३ मा रहेको छ ।) त्यसपछि गाउँपालिका र वडाका सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माणका विषयमा सहभागीबाट लिखित र मौखिक प्रश्नहरूको संकलनको लागि खुला छलफल सुरु भएको थियो । (कार्यक्रम तालिका अनुसूची ४ मा रहेको छ ।)

५. सार्वजनिक सुनुवाइका सहभागीहरू

सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा शहिद लखन गाउँपालिकाका अध्यक्ष रमेश बाबु थापा मगर, उपाध्यक्ष इन्दिरा तिवारी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बाबुराम मगरसँगै, वडाध्यक्ष र अन्य जनप्रतिनिधिहरू, विभिन्न शाखाका प्रमुखहरू, राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, नागरिक समाज, उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष एवं पदाधिकारीहरू, टोल विकास संस्था, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू, प्रधानध्यापक र शिक्षकहरू, विभिन्न समूह वा सन्जाल, क्लव, महिला समूहका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, सर्वसाधारण नागरिकहरू, प्रहरी लगायतको उपस्थिति थियो। (सहभागीहरूको उपस्थिति अनुसूची ९ र तस्वीर अनुसूची ६ मा रहेको छ।)

६. सहभागीहरूको लिखित तथा मौखिक प्रश्नको जवाफ

कार्यक्रमको खुला छलफलमा सहभागीहरूले उठाएका प्रश्नको पालिका अध्यक्ष रमेश बाबु थापा मगर, उपाध्यक्ष इन्दिरा तिवारी र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बाबुराम मगर, वडाध्यक्ष र शाखा प्रमुखहरूले जवाफ दिनुभयो। (खुला छलफलमा सहभागीले उठाएका प्रश्न, गुनासो एवं सुझाव तथा गुनासो उपर दिइएको जवाफ र प्रतिबद्धता अनुसूची ७ मा रहेको छ।)

७. निष्कर्ष :

स्थानीय सरकारलाई उत्तरदायी, पारदर्शी तथा जवाफदेही बनाउने र नागरिकलाई सेवा प्रवाहसँग जोड्न र सरकारप्रति नागरिकको चासो बढाउन सार्वजनिक सुनुवाइ प्रभावकारी माध्यम हो। कार्यक्रममा सहभागीहरूबाट गाउँपालिकाका आगामी दिनमा हुने भूमिकाका सन्दर्भमा प्रश्न तथा गुनासा र सुझावहरू आएका छन्। कार्यालयको तर्फबाट पनि जिज्ञासा तथा गुनासोको सुनुवाइ गरिएको छ। आगामी दिनमा सुझाव र प्रश्नहरूलाई मनन गरी सुधार गर्ने अपेक्षा गरेका छौं। अर्को कार्यक्रम सन्चालन हुँदासम्म अहिले प्रतिबद्धता जनाईएका विषयहरू सम्बोधन हुने हाम्रो विश्वास छ।

जनसेवा पहिलेभन्दा प्रभावकारी भएको छ। जिल्ला सदरमुकाम पुगेर लिँदै आएका काम अहिले पालिका र वडा तहबाटै सम्पादन भैरहेका छन्। जसका कारण संघीयताप्रति नागरिकको विश्वास बढ्दै गएको अनुभूति भएको छ। यसमा पनि थप सुधारहरू आवश्यक छन्। पालिका तुलनात्मक रूपमा सुगम भएपनि वडाबाट नियमित सवारी साधनको व्यवस्था नहुँदा कार्यालयमा पुगेर सेवा लिन असुविधा भएको छ। विकास निर्माणका कामहरूमा अनुगमन कम भएको तथा मर्मत सम्भारमा खासै चासो नदिइएका प्रश्न नागरिकले गरेका छन्।

नागरिकका प्रश्नमा गरिएका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन हुने र प्रश्नहरू आगामी दिनमा नदोहोरिने आशा गरेका छौं। समग्रमा कार्यक्रम निकै फलदायी रूपमा सम्पन्न भएको छ। पालिकाको विकास खर्च अझै सतप्रतिशत हुन सकेको छैन। त्यसका आफ्नै बाध्यताहरू छन्। आगामी दिनमा आर्थिक वर्ष सुरु हुने वित्तिकै तालिका बनाएर काम गर्नुपर्ने आवश्यकता छ। तवमात्रै नागरिकहरूले संघीयताको महशुस गर्न पाउने छन्। ताक्लुडमा उपस्थिति राम्रो भएपनि धेरैले प्रश्न गर्नुभएन। यद्यपी गाउँपालिका र वडाको तर्फबाट सहजकर्तालाई आवश्यक जानकारीहरू समयमा नै उपलब्ध गराईएको कारण कार्यक्रम जानकारी मुलक र प्रभावकारी किसिमबाट सञ्चालन गर्न सम्भव भयो। (सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमबारे प्रकाशित समाचार अनुसूची ८ मा रहेको छ।)

द. अनुसूचीहरु

अनुसूची १

सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम सम्बन्धी सूचना

यस शहिद लखन गाउँपालिकाको आयोजनामा चालू आव २०८०/०८१ को तेस्रो चौमासिक सम्म पालिकाले सम्पादन गरेका कार्यहरुको सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम तपशीलको मिति, समय र स्थानमा हुने भएकोले यस गाउँपालिका भित्रका जनप्रतिनिधि ज्यूहरु, राजनीतिक दल, पत्रकार, नागरिक समाज, शिक्षक, संघ संस्थाहरु, कर्मचारीहरु, विभिन्न समिति, उपसमिति तथा उपभोक्ता समिति लगायतका सरोकारवालाहरु सबैमा उपस्थितिको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपशील

मिति: २०८१ असार २७ गते विहिवार

समय: विहान ११ बजे

स्थान: श्री सिञ्जाली मावि, श.ल.गा.पा ४, ताक्लुड

अनुसूची २

सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता

- १ सहभागीले बोल्नका लागि हात उठाएर संकेत गर्नुपर्नेछ ।
- २ सहभागीले प्रश्न वा सुझाव के राख्ने हो, पहिले स्पष्ट गर्नुपर्नेछ ।
- ३ सहजकर्ताले बोल्ने संकेत गरेपछि मात्र आफ्नो नाम सहित प्रश्न वा जिज्ञासा राख्नुपर्नेछ ।
- ४ सेवाग्राही सहभागी नागरिकहरु धैरैलाई प्रश्न गर्न समय दिनुपर्ने भएकाले बुदागत रुपमा छोटकरिमा प्रश्न प्रतिक्रिया राख्नुपर्नेछ र सहजकर्ताले निर्धारण गरेको समय बितेपछि तत्काल प्रस्तुति रोक्नुपर्नेछ ।
- ५ आफूभन्दा पहिलेका सहभागीले बोलेका कुरालाई दोहोर्न्याउन जरुरी हुनेछैन ।
- ६ चित्त नबुझेमा सहजकर्ताको अनुमति लिएर थप प्रश्न राख्न पाइनेछ ।
- ७ सहभागीले बिना आधार कसैप्रति लाञ्छनायुक्त भाषाको प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- ८ सुनुवाइका वक्ता तथा सहभागीलाई उत्तेजित पार्ने वा बदलाको भावनाबाट भनाइ राख्न वा बोल्न पाइने छैन ।
- ९ सुनुवाइलाई बिथोल्ने प्रयास कतैबाट भएमा सबै सहभागी मिलेर शालीनतापूर्वक समाधान खोज्ने पहल गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ ।
- १० सुनुवाइलाई विषयान्तर हुन बाट सबै सहभागि सचेत हुनु पर्नेछ ।

अनुसूची ३

बहिर्गमन अभिमत र नागरिक प्रतिवेदन

बहिर्गमन अभिमत (Exit Poll)

शहिद लखन गाउँपालिका कार्यालय र विभिन्न वडा कार्यालयबाट सेवा लिएर निस्कँदै गरेका सेवाग्राहीसँग सोधेर तयार गरिएको बहिर्गमन अभिमत-सहभागी संख्या ५४ जना ।

१. कार्यालयमा देहायको कुन कामको लागि आउनु भएको हो ?

सिफारिस लिन/पुन्याउन	२६ प्रतिशत
योजना माग गर्न	१२ प्रतिशत
भुक्तानी लिन	४० प्रतिशत
तालिमको लागि	९ प्रतिशत
कार्यालयले बोलाएर आएको	६ प्रतिशत
अन्य कुनै भए	१० प्रतिशत

२. सेवा लिन को सँग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा तपाईंलाई स्पष्ट जानकारी भयो ?

अति स्पष्ट	ठीकै	अस्पष्ट
५९ प्रतिशत	३८ प्रतिशत	३ प्रतिशत

३. सेवाप्रदायक कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?

अति धेरै	ठीकै	थोरै
३६ प्रतिशत	६१ प्रतिशत	३ प्रतिशत

४. तपाईं प्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?

मिलनसार र मैत्रीपूर्ण	ठीकै	अभद्र/अमर्यादित
८९ प्रतिशत	११ प्रतिशत	० प्रतिशत

५. सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरू (प्रमाण-कागजात र शुल्क-दस्तुर) बारे तपाईंलाई सेवाप्रदायक कर्मचारीले स्पष्ट गरे कि ?

अति स्पष्ट गरिदिए	ठीकै	अलमल्ल हुने गरी अस्पष्ट सूचना दिए
४४ प्रतिशत	५२ प्रतिशत	४ प्रतिशत

६. तपाईंले राख्नुभएका समस्यालाई के-कस्तो समाधान दिए ?

अति सजिलो तरिकाबाट समाधान दिए	ठीकै	समाधान दिन सकेनन्
३४ प्रतिशत	६६ प्रतिशत	० प्रतिशत

७. सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के-कस्तो लाग्यो ?

अति सजिलो (छोटो)	ठीकै	लामो र भन्भटिलो
२६ प्रतिशत	६७ प्रतिशत	७ प्रतिशत

पालिकाले गरेका कुनकुन कुरा राम्रो लाग्यो र के कुरा सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?

राम्रा लागेका कुराहरू

- कार्यालयको वातावरण सफा र बस्नका लागि वेन्च राखिएको छ ।
- कुनै तालिम र कार्यक्रम भए फोनबाटै भएपनि खबर आउँछ । कार्यक्रममा बोलाउनुहुन्छ ।
- सबै विद्यालयलाई बजेट विनियोजन गरिएको राम्रो छ । शिक्षालाई प्राथमिकता दिइएको छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता गाउँमै वितरण हुन्छ । ज्येष्ठ नागरिकलाई औषधी लिएर कर्मचारी र जनप्रतिनिधि आउँछन् ।
- काम लिएर आएपछि त्यसै फर्किनुपरेको छैन ।

सुधार गर्नुपर्ने सुझावहरू

- पालिकाको शिक्षा साह्रै नाजुक भयो । अहिलेको एसईई रिजल्टले पालिकाकै बद्नाम भैरहेको छ । गुणस्तर किन यति धेरै खस्कियो ?
- पालिकामा बृद्धबृद्धाको अहिले विजोग अवस्था छ । कमिमा एउटा बृद्धाश्रमको व्यवस्था गर्नुपर्छ । घरमा बस्न नसकेका बृद्धबृद्धालाई राख्ने गरी कार्यक्रम बनाइयोस् ।
- पालिका कार्यालय जानका लागि सवारी साधनको समस्या छ । सानो कामको लागि पनि दिन पूरै छुट्ट्याएर जानुपरेको छ । यसको कुनै उपयुक्त व्यवस्था गर्न सकिँदैन ? धेरै पटक भनिसक्यौं, सुनुवाई भएन ।
- गाउँगाउँमा बाँदर आतंक छ । खेती गर्ने तर थन्क्याउन नपाउने अवस्था भयो ।
- दिन अँध्यारो हुने वित्तिकै विजुली जान्छ । यसको समाधानको उपाय केही छैन ? कतिपय ठाउँमा काठेपोलका कारण जोखिम बढेको छ । फलामे पोल राख्ने कार्यक्रम छैन ?
- विजुली र इन्टरनेट नहुँदा कार्यालयको काम ठप्प हुन्छ । बैकल्पिक व्यवस्था गरेरै भएपनि कार्यालय समयमा काम हुने वातावरण बनाइयोस् । जनताले दुख पाए ।

७. पालिकामा चाहिने कागजपत्र वडाबाटै स्पष्ट भए दुख पाउनुपर्दैनथ्यो । पालिका पुगेर फर्किनुपरेको छ
 ८. दोभानदेखि आरुबोट हुँदै मनकामना पुगे बाटो निर्माणको लागि पालिकाले किन ध्यान नदिएको हो ?
 ९. किसानलाई समयमै मलको व्यवस्था गरियोस् । यसपालि मल कसरी वितरण हुन्छ ?
 १०. पालिकाबाट स्विकृत भएका योजना बेलैमा उपभोक्तालाई जानकारी गराउने र उपभोक्ता समितिबाटै काम गर्ने वातावरण हुनुपर्ने । सानो कामका लागि पनि ठेकेदार आइपुग्छन्, हामी बेरोजगार भयौं ।
 ११. सेवा प्रवाह प्रविधिमैत्री बनाइयोस् । सानो सिफारिसका लागि पनि कार्यालय नै पुग्नुपर्ने बाध्यताको अन्त्य होस् ।
 १२. २०८० सालको बर्खासा पहिरो गएर पुरिएको नाला अहिलेसम्म खोतलिएको छैन । पानी रोडबाटै बगेर भत्किएको छ । सानातिना काममा पनि पालिकाको नजर पुगोस् ।
 १३. ठूलो योजनाले साना सडकहरू विग्रिएको छ । कामका बेला विग्रिएका संरचना मर्मत र निर्माणमा पनि चासो पुगोस्
 १४. संघ र प्रदेशका योजनामा ठूलो रकम आएको सुनिन्छ । तर फिल्डमा काम निकै कम मात्रै हुन्छ । पालिकाले अलि बढी अनुगमन गर्नुपर्ने ।
 १५. प्रदेशका योजनाहरूमा प्राविधिकले सीधै पैसा माग्छन् । पालिकाले सम्बन्धित निकायमा सचेत गराइदिनुपर्ने । (कृषि र सडक)

नागरिक प्रतिवेदन (Citizen Report Card)

गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा पुगेर नागरिकहरूबाट भरिएको प्रतिवेदन-सहभागि नागरिक ५४ जना ।

१. तपाईंले यस कार्यालयबाट समग्रमा कतिको सन्तुष्टि पाउनु भयो ?

सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
१६ प्रतिशत	८४ प्रतिशत	० प्रतिशत

२. सेवा लिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति तपाईं कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
३४ प्रतिशत	६६ प्रतिशत	० प्रतिशत

३. पालिकाभित्र रहेका विद्यालयहरूमा निशुल्क पाठ्यपुस्तक पाउनु हुन्छ ?

निशुल्क पाएका छौं	पैसा तिरेर किन्नु पर्छ	खै थाहा छैन
७८ प्रतिशत	० प्रतिशत	२२ प्रतिशत

४. तपाईंले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम तिर्नु भयो ?

तिरेको छैन	एकदमै कम	धेरै तिरेको
१०० प्रतिशत	० प्रतिशत	० प्रतिशत

५. तपाईंको पालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा औषधी र उपकरण पर्याप्त मात्रामा उपलब्ध छन् ?

उपलब्ध छन्	अलिअलि उपलब्ध छन्	उपलब्ध छैनन्
१६ प्रतिशत	८४ प्रतिशत	० प्रतिशत

६. यस कार्यालयले विपन्न वर्गको लागि छुट्याएको सेवा प्रयोग गरेको थाहा पाउनु भएको छ ?

छ	छैन	अलिअलि थाहा छ ।
२८ प्रतिशत	२८ प्रतिशत	४४ प्रतिशत

७. वडा कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवाहरू कतिको प्रभावकारी छन् ?

प्रभावकारी छन्	आंशिक प्रभावकारी छन्	प्रभावकारी छैनन्
२० प्रतिशत	८० प्रतिशत	० प्रतिशत

८. यस कार्यालयमा तपाईंले एउटा कामको लागि कति पटक धाउनु पर्ने ?

१ पटक	२ पटक	सो भन्दा बढी
६४ प्रतिशत	१४ प्रतिशत	२२ प्रतिशत

९. कार्यालयको भौतिक अवस्था कस्तो छ ?

अति राम्रो	ठीकै	नराम्रो
१६ प्रतिशत	८४ प्रतिशत	० प्रतिशत

१०. कार्यालयमा भएको नागरिक बडापत्रबारे तपाईंलाई जानकारी छ ?

छ	आंशिक जानकारी छ	कुनै जानकारी छैन
२४ प्रतिशत	४० प्रतिशत	४६ प्रतिशत

११. कार्यालय र सेवाग्राही बीचको सम्बन्ध कस्तो छ ?

अति राम्रो	ठीकै	खासै राम्रो छैन
३२ प्रतिशत	६४ प्रतिशत	४ प्रतिशत

१२. राजस्व, शुल्क तथा दस्तुर को-कससंग उठाउने गर्दछन् ?

सबैसँग उठाउँछन्	सीमित व्यक्ति सँग उठाउँछन्	धेरै वक्त्यौता छ
९० प्रतिशत	४ प्रतिशत	६ प्रतिशत

१३. कार्यालयमा सरसफाईको अवस्था कस्तो छ ?

राम्रो	ठीकै	खराब
५४ प्रतिशत	४६ प्रतिशत	० प्रतिशत

१४. तपाईंको गाउँपालिकामा विकास निर्माणको स्थिति कस्तो छ ?

राम्रो	ठीकै	खराब
२४ प्रतिशत	७२ प्रतिशत	४ प्रतिशत

१५. सञ्चालन गरेका योजनाहरू कत्तिको प्रभावकारी छन् ?

प्रभावकारी छन्	ठीकै छन्	प्रभावकारी छैनन्
१४ प्रतिशत	७० प्रतिशत	१६ प्रतिशत

१६. योजनाहरू जाँचपास गर्दा प्राविधिकहरूलाई रकम दिनुपर्छ ?

पर्दैन	मागै लिनन्छन्	रकम नदिए अप्ठ्यारो पार्छन्
७८ प्रतिशत	६ प्रतिशत	१६ प्रतिशत

पालिकाले मागको छैन । प्रदेशका काम गर्दा तिर्नुपर्छ ।

१७. पालिकाले ऐन, नियम, कानूनहरू निर्माण गर्दा तपाईंलाई बोलाउने गरेको छ कि छैन ?

बोलाएको छ	अहिलेसम्म बोलाएको छैन	पालिकाले कानून पनि बनाउँछ र ?
४ प्रतिशत	७६ प्रतिशत	२० प्रतिशत

१८. कार्यालयमा भएका कर्मचारीमा सीप कस्तो छ ?

आवश्यक सीप छ	आवश्यकता भन्दा कम छ	सीप निकै कम छ
९२ प्रतिशत	८ प्रतिशत	० प्रतिशत

१९. गाउँपालिकामा यसअघि सार्वजनिक कार्यक्रम भएका छन् कि छैनन् ?

भएको थाहा छ	खै थाहा छैन	कार्यक्रमबारे जानकारी नै छैन
६८ प्रतिशत	१६ प्रतिशत	१६ प्रतिशत

२०. यस कार्यालयको वार्षिक नीति, कार्यक्रम र श्रोतका बारेमा जानकारी पाउनु भएको छ ?

धेरै जानकारी पाएको छु	ठीकै जानकारी पाएको छु	कम जानकारी पाएको छु
१२ प्रतिशत	३६ प्रतिशत	५२ प्रतिशत

अनुसूची ४

शहिद लखन गाउँपालिका, सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम-२०८१ कार्यक्रम तालिका

१.		अध्यक्षता ग्रहण	रमेशबाबु थापा-अध्यक्ष
२.		आसन ग्रहण	<p>प्रमुख जवाफदेही इन्दिरा तिवारी-उपाध्यक्ष बाबुराम मगर-प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत</p> <p>वडाध्यक्षहरु: यमबहादुर थापा-अध्यक्ष, वडा नम्बर ४ यमबहादुर राना मगर-अध्यक्ष, वडा नम्बर ५ दिलिपनारायण थापा-अध्यक्ष, वडा नम्बर ६</p> <p>जवाफदेही सन्तोष लामिछाने-प्रमुख, लेखा शाखा राजन रानाभाट-प्रमुख, पूर्वाधार शाखा राजेन्द्र खनाल-प्रमुख, शिक्षा शाखा नविन अधिकारी-प्रमुख, कृषि विकास शाखा मुक्तिराम पौडेल-प्रमुख, पशु विकास शाखा वीरेन्द्र श्रेष्ठ-प्रमुख, स्वास्थ्य शाखा पूर्णबहादुर गहतराज-प्रमुख, प्रशासन शाखा सानुकाजी बस्नेत-प्रमुख, योजना, अनुगमन, तथ्यांक</p> <p>सहजकर्ता : प्रकाश ढकाल कार्यपालिका सदस्य तथा अन्य जनप्रतिनिधिहरु</p> <p>संघसंस्थाको तर्फबाट विषयगत शाखाका अन्य प्रमुख प्रतिनिधीहरु, कार्यालयका कर्मचारी तथा वडा सचिवहरु, प्राविधिकहरु, नागरिक समाज, उपभोक्ता समिति, टोल विकास समिति, विभिन्न समूह तथा संजाल, विव्यस, शिक्षक तथा सर्वसाधारण नागरिकहरु ।</p>
३.		स्वागत तथा कार्यक्रमबारे जानकारी	इन्दिरा तिवारी-उपाध्यक्ष
		सार्वजनिक सुनुवाईको चरणमा प्रवेश	
		सेवा प्रवाह र विकास निर्माणका बारेमा जानकारी	बाबुराम मगर-प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
४.		आचार संहिता जानकारी	: सहजकर्ता
५.		नागरिक प्रतिवेदन र बहिर्गमन अभिमत	: सहमत मिडिया प्रालि
६.		लिखित र मौखिक प्रश्न संकलन	: सहजकर्ता
७.		प्रश्न तथा गुनासो स्पष्ट	रमेशबाबु थापा, अध्यक्ष इन्दिरा तिवारी, उपाध्यक्ष बाबुराम मगर, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वडाध्यक्षहरु, शाखा प्रमुखहरु
८.		थप जिज्ञासा आह्वान	: सहजकर्ता
९.		थप जिज्ञासामा स्पष्टता	बाबुराम मगर, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रमेशबाबु थापा, अध्यक्ष
१०.		धन्यवाद सहित समापन	कार्यक्रम अध्यक्ष

अनुसूची ५

पालिकाको सेवा प्रवाह र विकास निर्माण आब २०८०।०८१ को बजेट खर्च

शीर्षक	बजेट अनुमान	खर्च रकम	प्रतिशत
चालू खर्च		३७ क.८ लाख	८६.३६
पूँजीगत खर्च		१५ क.५७ लाख	७२.२
जम्मा	६४ क. ५३ लाख	५३ क.३७ लाख	८१.६

घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा भत्ताको अवस्था

क्र.सं.	विवरण	संख्या	सामाजिक सुरक्षा	संख्या
१.	जन्मदर्ता	६१८	ज्येष्ठ नागरिक	३१०३
२.	मृत्युदर्ता	३०५	ज्येष्ठ ना. (दलित)	२३२
३.	सम्बन्ध विच्छेद	४९	ज्येष्ठ एकल महिला	३०४
४.	विवाह दर्ता	३६८	विधवा	४६८
५.	बसाईसराई (आउने)	१६	पूर्ण अपांग, अशक्त	३२७
६.	बसाईसराई (जाने)	७३	दलित बालबालिका	३५३
जम्मा		१४२९		४७८७

न्याय सम्पादन

क्र.सं.	विवरण	उजुरी	फर्स्यौट अवस्था	कैफियत
१.	आर्थिक लेनदेन	४	२	१२ मुद्दामध्ये ९ वटा मिलापत्र गरिएको र ३ वटा आवश्यक निर्णयका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको ।
२.	पारिवारिक भगडा	३	३	
३.	पालन पोषण	१	१	
४.	खानेपानी मुहान दर्ता	१	१	
५.	जग्गा किचलो	१	१	
६.	योजना कार्यान्वयन	१	१	
७.	बालीनाली क्षति	१	१	
जम्मा		१२	१०	

योजना कार्यान्वयन

क्र.सं.	विवरण	संख्या	सम्पन्न	कार्यान्वयन चरण
१.	ठेक्काका योजना	८	७	१
२.	क्रमागत ठेक्का	८	५	३
पूर्वाधारमा वडाका १८० योजनामध्ये सबै सम्पन्न भैसकेको अवस्था छ ।				

केही महत्वपूर्ण कामहरू

१. जग्गा वर्गीकरणको काम पूरा भएको ।
२. किसान सूचीकरण अन्तर्गत ४७२२ घरधुरीलाई सूचीकृत गरिएको र कृषि एपको निर्माण भएको ।
३. नमुना युवा संसद कार्यक्रम अन्तर्गत युवा प्रतिनिधि प्रशिक्षण तथा नमुना गाउँसभा सञ्चालन गरिएको ।
४. उच्च शिक्षा अध्ययनतर १० विद्यार्थीलाई २० हजारका दरले छात्रवृत्ति वितरण गरिएको ।
५. प्रशासकीय भवनको ९५ प्रतिशत निर्माण सम्पन्न भएको ।
६. पालिका स्तरीय १५ शैय्याको अस्पताल निर्माण २५ प्रतिशत पूरा भएको ।
७. लखन थापा लोकमार्ग अन्तर्गत नामजुडदेखि घैरुड सडकको ३.५ किलोमिटर कालोपत्रे भएको ।
८. वडा नम्बर ८ मा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र निर्माण सम्पन्न भएको ।

अनुसूची ६

सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमका तस्वीरहरु

अनुसूची ७

कार्यक्रममा उठेका प्रश्न, जिज्ञासा तथा जवाफ

नामथर	प्रश्न वा जिज्ञासा	जवाफ तथा स्पष्टता
१. विकास कुवर	➤ तोरेनमा सडक निर्माणका क्रममा मान्छेका घर भत्किएको छ । ग्राभेल पनि आधा मात्रै गरिएको छ । काममा धेरै लापरवाही छ, पालिकाले वास्ता गरेन ।	➤ के भएको हो बुझौंला । काम भैरहेकोले अहिले नै केही भन्न मिल्दैन । केही भैरहेको छ, अझै राम्रो गर्ने प्रयास गर्छौं । कसैको घर भत्केको छ, भने हेरौंला ।
२. कमला विक	➤ पालिकामा बृद्धाश्रम निर्माणको कुरा पहिलो पटक सुन्दैछु । कसले यस्तो माग राख्यो ? छोराछोरीले बाबुआमा पाल्न नसकेर बृद्धाश्रममा लैजाने सुन्दा मन अमिलो भयो	➤ यो विषय पालिकाले उठाएको होइन । तर बृद्धाश्रम नै नभनेपनि हाम्रा बृद्धबृद्धा आमाबाबुलाई दिनभरी खुसीसाथ रमाइलो गर्ने दिवा हेरचाह केन्द्र चाहिँ बनाउनुपर्छ ।

बहिर्गमन अभिमत र नागरिक प्रतिवेदनमा उठाइएका प्रश्न र जवाफ

शिक्षा नाजुक भयो

कुरा सही पनि हो । यो प्रश्नले हामीलाई ज्यादै झकझक्याएको छ । हामीले सुधार गर्नुपर्ने र सच्याउनुपर्ने कुरा यहाँनिर छ । हामीले लगानी पनि गरेका छौं । शिक्षा ऐन बनाएको छ । विद्यार्थी अनुपात अनुसार दरबन्दी मिलाएका छौं । ३५ जना स्वयंसेवक शिक्षक राखेका छौं । रुम टू रिडसँग मिलेर साक्षरता सुधार कार्यक्रम गरेका छौं । ४८ वटा बाल शिक्षा केन्द्र सञ्चालन गरिएको छ । प्रत्येक १० जना विद्यार्थी बराबर १ जना बाल शिक्षक राखेका छौं । नेपाल सरकारले तोकेको भन्दा बढी तलव दिएका छौं । यति गर्दागर्दै पनि शैक्षिक सुधार हुन सकेको छैन । गाउँपालिकाको सबै जिम्मेवारी मैले लिनुपर्छ । तर यसको जिम्मेवारी विद्यालयका प्रअ र शिक्षकहरूले पनि लिनुपर्छ । अभिभावकहरूको पनि हुन्छ । नतिजा नराम्रो आएको विद्यालयको शैक्षिक वातावरण राम्रो छैन भन्ने कुरा सत्य हो । गणित र विज्ञान ट्युसन पढाउन ५ र ८ का विद्यार्थीलाई थप रकम दिएको छ । लगानी रिजल्टमा देखिनुपर्छो नि त । जबसम्म शिक्षकले आफ्ना बच्चा आफ्नो विद्यालयमा पढाउन सक्ने अवस्था नहुँदासम्म शिक्षा सुधारिँदैन । यदी विद्यालयको वातावरण राम्रो बनाउन सकिँदैन भने प्रअहरूले राजीनामा दिएर मार्ग प्रशस्त गर्नुपर्छ । मेरो आग्रह छ ।

बृद्धाश्रम स्थापना

अहिले पालिकामा बृद्धबृद्धाको आयु लम्बिरहेको छ । ज्येष्ठ नागरिक भत्ता लिनेहरु ४ हजार ७ सय ८७ पुगे । साढे २ सय जना थपिएका छन् । उहाँहरूलाई बृद्धाश्रम चाहिन्छ पनि । सबै राम्रा छोराछोरी हुँदैनन् । आश्रममा राख्नुअघि समस्या कहाँ छ हेरौंला । तर बृद्धाश्रम भन्दा पनि दिवा आश्रम जरुरी छ । हामी यो बनाउन गैरहेका छौं । पहिले चौतारामा, आँगनमा बसेर गफगाफ गर्ने चलन थियो । अहिले त्यो हराएको छ । अब कतै एक ठाउँमा जम्मा भएर आफ्ना अनुभव सुनाउने ठाउँ बनाउनुपर्छ, बनाउछौं ।

बाँदर आतंक

यो राष्ट्रिय समस्या हो । हाम्रो देशबाट १४ जना विज्ञहरु बाहिर गएर नियन्त्रणको उपाय खोजी गरेका छन् । हामी सुधार गरौंला तर अहिले नै गर्न गाह्रो छ । कतिपय पालिकाले बाँदर कुर्ने मान्छे नै राखेको छ, तर यो पनि सही उपाय होइन रहेछ । जंगलमै फलफूल लगाउने भनेर सूचना खोल्थ्यौं । २-३ वटा सामुदायिक वनले काम गरे । यसले पनि निर्मुल हुँदैन । निर्मुल बनाउन बन्ध्याकरण र मार्न पाउने वातावरण बनाउनुपर्छ । यो वहस भैरहेको छ ।

विद्युत काटिन्छ

यो विद्युत प्राधिकरणले हेर्छ, सामान्य सुधार भएको छ । मनकामनाबाट ताक्लुड जोड्न पोल विस्तार गरिएको छ । शहिद लखनमा २ तिरबाट लाइन आएको छ । एकातिर लाइन जाँदा अर्कोतिर बलिरहन्छ । त्यो नहोस् भनेर मकैसिंबाट बतासे हुँदै तीनमानेसम्म लाइन विस्तार गर्न लागेका छौं । यो खासगरी ढुंगाडेमा रोकिएको छ । भन्ज्याङका नागरिकले पोल नगाड भनेर रोकेका छन् । त्यो निकास निस्किएपछि समस्या समाधान हुन्छ ।

वडामा कागजात नमिल्दा पालिकाबाट फर्किनुपर्ने

जनतालाई यसरी दुख दिन मिल्दैन । नागरिक वडापत्र राख्नुपर्छ । पालिकामा कुन कामको लागि जाने हो, के कागजपत्र चाहिन्छ वडाले सही सूचना दिनुपर्ने । हामी अभै स्पष्ट बनाउछौं ।

दोभान आरुबोट सडक बनेन

हाम्रो ध्यान गएको छ । आगामी दिनमा बजेट व्यवस्था गरौंला ।

मल समयमा व्यवस्था होस्

यो समस्या हामीले मात्रै समाधान गर्न सक्दैनौं । भारतदेखि मल ल्याउनुपर्छ । पालिकाले तोकेको पाएको छैन, तर आएको कोटा साना किसान सहकारीबाट वितरण गरेका छौं । समानुपातिक ढंगले वितरण गरिएको छ । अब प्रांगारिक मत निर्माण गर्नुपर्छ भनेर लागिरहेका छौं । प्रदेश सरकारबाट ४ नम्बरमा यो काम गर्न १ करोड आएको थियो । रासायनिक मलले बारीको उत्पादकत्व घटाएको छ । अहिले कृषि एप निर्माण गरिएको छ । यसबाट किसानले सुविधा पाउँछन् ।

छनोट भएका योजनाबारे जानकारी

हामीले उपभोक्ता समिति गठन गरेका छौं । ठेक्का र उपभोक्ताबाट गर्ने काम छुट्ट्याएका छौं । उपभोक्ताले नै काम पाउन पाए हुन्थ्यो भन्ने जुन सुभाब छ, यो राम्रो हो ।

संघ र प्रदेशको बजेट ठूलो, काम कम

हामी अनुगमन गरौंला । त्यस्तो भएको भए सम्बन्धीत निकायमा खबर गर्छौं । प्रदेश सरकार मार्फत जुम्ली चौतारा राइनास सडकको लागि ५ करोडको योजना बनाएर ठेक्का लगाएको छ । यसपालि ८० लाखको काम भएको छ । काम सकिए पैसा आउँछ नत्र फ्रिज जान्छ । हामीले चाहिँ ५ करोडको बजेटमा काम भएन भन्ने बुझ्छौं । कामका आधारमा भुक्तानी हुने हो, ठेकेदारलाई काम गराउन सहयोग गर्नुपर्ने ।

प्रदेशका योजनामा प्राविधिकले पैसा माग्छन्

यो हामी छलफल गर्छौं । प्रदेशका कार्यालयमा कुरा राख्छौं । यस्तो भएको जानकारी दिन्छौं । समयमै हामीलाई सचेत गराउनुभएको छ, धन्यवाद छ । हाम्रो ध्यानाकर्षण भयो ।

विजुली र इन्टरनेट नहुँदा काम ठप्प

सुभाब राम्रो हो । बैकल्पिक उर्जाको लागि प्रायः सबै कार्यालयमा राखेका छौं । तर त्यसको निरन्तर मर्मत हुन सकेको छैन । यसपालि मर्मतको तालिम प्रदान गरिएको छ । विद्यालयहरूमा पनि सम्भव भएसम्म व्यवस्था गरौंला । सेवा प्रवाहलाई अवरोध नहुने गरी व्यवस्था गर्छौं ।

डिजिटल विधिबाट सिफारिस

सबै सिफारिस डिजिटल विधिबाट गर्न सकिँदैन होला । घरबाटै त्यो गर्न गाह्रो हुन्छ । डकुमेण्टेसन लगायत कारणले सामान्य सिफारिस चाहिँ उपलब्ध गराउन सकिन्छ । तर नागरिक डिजिटल रूपमा साक्षर हुनुपर्छ । इमेल, इन्टरनेट सबै कार्यालयमा चल्छ । सम्भव भएकजति सेवा त्यहाँबाटै प्रदान गरिएको छ । अगाडी पनि क्रमशः विस्तार गर्छौं ।

वडा कार्यालयबाट पालिकासम्म सवारी समस्या

यस्तो समस्या छ । ताक्लुडकै एकजनाले पठाओ सञ्चालन गर्नुपर्ने भनेर आउनुभएको थियो । त्यो हामीले गर्न नसक्ने रहेछौं । अब १० जना युवालाई लक्षित गरेर म्याजिक गाडी चलाउने तालिम दिन गैरहेका छौं । प्रत्येक वडाबाट निवेदन प्राप्त भएको छ । छिटै तालिम सञ्चालन गर्छौं । गोरखा र दरौँदी यातायात प्रालिमा सिण्डिकेट छ । विहान गोरखाबाट मनकामना जाने गाडी पनि मान्छे नभए जाँदैन । कयौँ पटक भन्यौँ तर भएन । रामशाहघाटमा सुमो गाडी छ, उनीहरूलाई पनि भन्यौँ मानेनन् । बरु म्याजिक खरिद गर्न पनि सस्तो ब्याजदरमा बैकसँग तालमेल गरौंला । यसबाट आवतजावतमा सहज हुन्छ ।

एसईको रिजल्ट बिग्रिएपछि पालिकामाथि प्रश्न

■ **आदर्श समाज**
पोखरा, ३० असार

‘पालिकाको शिक्षा साह्रै नाजुक भयो । अहिलेको एसई रिजल्टले पालिकाकै बदनाम भैरहेको छ । गुणस्तर किन यति खस्कियो ?,’ शहिद लखन गाउँपालिकालाई नागरिकले प्रश्न गरे । यसपाली शहिद लखन १ बक्राड स्थित महेन्द्रशक्ति माविमा एकजना पनि विद्यार्थी उत्तीर्ण हुन सकेनन् । पालिकाबाट २ सय ३९ ले परीक्षा दिएकोमा जम्मा ५१ जना उत्तीर्ण भएका थिए । त्यसपछि पालिकाकै शिक्षा प्रणालीप्रति आरोप प्रत्यारोप भैरहेको छ । विहिवार आयोजना गरिएको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को अन्तिम तथा तेस्रो चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा पनि यही प्रश्न दोहोरिएको थियो । जवाफमा पालिका अध्यक्ष रमेशबाबु थापा मगरले अहिलेको नतिजाबाट आफुहरु पनि सन्तुष्ट नरहेको बताए । ‘यो प्रश्नले हामीलाई ज्यादै भकभक्याएको छ । हामीले सुधार गर्नुपर्ने र सच्याउनुपर्ने कुरा यहाँनिर छ । हामीले लगानी पनि गरेका छौं । शिक्षा ऐन बनाएको छ । विद्यार्थी अनुपात अनुसार दरबन्दी मिलाएका छौं,’ उनले भने, ‘३५ जना स्वयंसेवक शिक्षक राखेका छौं । रुम टू रिडसँग मिलेर साक्षरता सुधार कार्यक्रम गरेका छौं । यति गर्दागदै पनि शैक्षिक सुधार हुन सकेको छैन ।’

उनले नतिजाको सबै जिम्मेवारी आफुले लिने र सबैलाई जिम्मेवार हुन निर्देशन दिएका छन् । ‘गाउँपालिकाको सबै जिम्मेवारी मैले लिनुपर्छ । तर यसको जिम्मेवारी विद्यालयका प्रअ र शिक्षकहरुले पनि लिनुपर्छ । अभिभावकहरुको पनि हुन्छ । नतिजा नराम्रो आएको विद्यालयको शैक्षिक वातावरण राम्रो छैन भन्ने कुरा सत्य हो,’ अघि थपे, ‘हामीले गरेको लगानी रिजल्टमा देखिनुपर्ने नि त । जबसम्म शिक्षकले आफ्ना बच्चा आफ्नो विद्यालयमा पढाउन सक्ने अवस्था नहुँदासम्म शिक्षा सुधारिँदैन । यदी विद्यालयको वातावरण राम्रो बनाउन

सकिँदैन भने प्रअहरुले राजीनामा दिएर मार्ग प्रशस्त गर्नुपर्छ, मेरो आग्रह छ ।’ पालिकाका नागरिकहरुले बाँदर आतंकका कारण खेती थन्क्याउन नपाएको, विद्युत र इन्टरनेटको समस्याले सेवा प्रवाह राम्रो नभएको, मल समयमा नपाएको, पालिका पुग्न यातायात सुविधा नभएको लगायत गुनासो गरेका थिए । जवाफमा थापाले बाँदर आतंक राष्ट्रिय समस्या भएकोले पालिका एकलैले नियन्त्रण गर्न नसक्ने बताए । उनले विद्युत काटिने समस्या छिटै हल हुने र मल कोटा अनुसार प्राप्त भएपछि समानुपातिक रूपमा वितरण हुने जानकारी दिए ।

पालिकामा सेवा लिन जाने नागरिकलाई यातायात समस्या सबैजसो वडामा छ । त्यसैले युवा लक्षित गरेर म्याजिक तालिमको आयोजना पालिकाले गर्न लागेको थापाले सुनाए । ‘१० जना युवालाई लक्षित गरेर म्याजिक गाडी चलाउने तालिम दिन गैरहेका छौं । प्रत्येक वडाबाट निवेदन प्राप्त भएको छ । छिटै तालिम सञ्चालन गर्छौं,’ उनले भने, ‘त्यसपछि छोटो दुरीमा यातायात सुविधा भएन भन्ने समस्या रोकिन्छ होला । यातायात व्यवसायीहरुले चाहिँ हामीले भनेभै सेवा दिएनन् ।’ कार्यक्रममा उपाध्यक्ष इन्दिरा तिवारीले स्वागत गरेकी थिइन् भने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बाबुराम मगरले पालिकाले वर्षभरी सम्पादन गरेका कामबारे प्रस्तुत गरेका थिए । यो वर्ष पालिकाले ८१ प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको छ । चालू तर्फ ३७ करोड ८ लाख अर्थात् ८६ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ १५ करोड ५७ लाख अर्थात् ७२ प्रतिशत बजेट खर्च भएको हो । यो वर्ष गाउँपालिकाले आफ्नै खर्चमा सडक कालोपत्रे गरेको छ । नामजुडदेखि घेरुडसम्म साढे ३ किलोमिटर सडक आफ्नै खर्चमा पीच गरिएको हो । जग्गा वगीकरणको काम सकिएको छ भने, प्रशासकीय भवन निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको मगरले जानकारी दिए । उनका अनुसार पालिका स्तरीय १५ शैय्याको अस्पताल निर्माण २५ प्रतिशत पूरा भएको छ ।

